

ΥΠΑΡΧΕΙ «ΚΟΚΚΙΝΗ ΓΡΑΜΜΗ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ & ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΑΣ;

Η εξοικονόμηση πόρων, ιδιαίτερα σε δύσκολους καιρούς, είναι πρώτη προτεραιότητα κάθε επιχείρησης και οι περικοπές δεν παραβλέπουν κανένα τομέα.

Όμως, είναι σκόπιμο να περιλαμβάνεται η ασφάλεια και υγεία του προσωπικού στο πρόγραμμα περικοπών;

Η πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου αποτελεί **νομική υποχρέωση**. Συνεπώς, πρόκειται για **ανελαστικό κόστος**. Όταν όμως όλοι συζητούν για μείωση δαπανών, τα θέματα ΑΥΕ μπορεί να τύχουν αντικείμενο περικοπών όχι μόνο από επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, αλλά και από κερδοφόρες.

Ατυχήματα, απουσίες προσωπικού, πρόστιμα και δυσφήμιση του image της εταιρείας στην αγορά αλλά και ως «employer of choice», μπορεί να γκρεμίσουν μια πολύχρονη προσπάθεια, τόσο εξωτερικά (αγορά, πελάτες, κοινωνία) όσο και εντός της επιχείρησης. Σημαντικός είναι και ο χαμένος χρόνος από τις εσωτερικές διαδικασίες που συνοδεύουν κάθε τέτοια ανεπιθύμητη κατάσταση. Αρνητικές συνέπειες στην επιχείρηση μπορεί να υπάρξουν και από την επιλογή εξωτερικών συνεργατών (π.χ. συνεργεία καθαριότητας, επισκευών) που αγνοούν τους κανόνες ΑΥΕ, στο όνομα της ταχύτητας ολοκλήρωσης του έργου και της μείωσης του κόστους.

Ιδιαίτερα σε μια επιχείρηση υψηλής επικινδυνότητας (π.χ. βιομηχανία, τεχνικά έργα), η έκπτωση σε μέτρα ΑΥΕ θα ήταν ολέθρια επιλογή, διότι μπορεί να της στοιχίσει πολύ ακριβά (π.χ. έγκαιρη παράδοση προϊόντων ή έργου). Σε κάθε περίπτωση, το τελευταίο που επιθυμεί η διοίκηση μιας επιχείρησης είναι να προστεθούν στα προβλήματά της ο έλεγχος και κυρώσεις της επιθεώρησης εργασίας για τα θέματα ΑΥΕ.

Το ετήσιο κόστος για την αγορά αξιόπιστων και ποιοτικών υπηρεσιών ΑΥΕ (τεχνικός ασφάλειας, ιατρός εργασίας, εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου-μετρήσεις, εκπαίδευση προσωπικού, κ.λπ.) είναι εξαιρετικά χαμηλό συγκρινόμενο με το μισθολογικό κόστος μιας επιχείρησης, ιδιαίτερα στις επιχειρήσεις χαμηλής επικινδυνότητας (υπηρεσίες, εμπόριο).

Συνεπώς, η εφαρμογή των νομικών υποχρεώσεων αποτελεί την «κόκκινη γραμμή», η οποία εάν αγνοηθεί η επιχείρηση εκτίθεται στους κινδύνους που προαναφέρθηκαν.

Γενικότερα, η διατήρηση ικανοποιητικού επιπέδου συνθηκών ΑΥΕ αποτελεί την καλύτερη άμυνα μιας επιχείρησης σε περίοδο κρίσης. Επιτρέπει στη διοίκηση να αποφεύγει δυσάρεστες εκπλήξεις και να ασχοληθεί απερίσπαστα με εκείνες τις προτεραιότητες που θα κρίνουν τη θέση της εταιρείας στην αγορά του αύριο.

Το περιβάλλον εργασίας διαρκώς μεταβάλλεται με γρήγορους ρυθμούς. Ολοένα νέοι κίνδυνοι αναδύονται, όπως οι ψυχοκοινωνικοί, οι μυοσκελετικές παθήσεις ιδιαίτερα μάλιστα σε περιβάλλον γραφείου, θόρυβος και κραδασμοί,

έκθεση σε χημικές ουσίες και νέα υλικά (π.χ. νανοτεχνολογία, βιοτεχνολογία). Επίσης, προβλήματα που συνδέονται με την απειλή βίας, τον εκφοβισμό και την παρενόχληση. Η καλύτερη πρόληψή τους είναι η εννημέρωση, ο έγκαιρος εντοπισμός τους και ο σχεδιασμός ενός προγράμματος δράσης με θεματολογία ευρύτερη των ελάχιστων νομικών απαιτήσεων ΑΥΕ, όπως θέματα «well being at work» και προγράμματα υποστήριξης ανθρώπινου δυναμικού (EAP). Οι επιχειρήσεις που διεκδικούν ηγετική θέση την «επόμενη ημέρα», επιπλέον της διατήρησης του υψηλού επιπέδου συνθηκών ΑΥΕ, παρακολουθούν τις εξελίξεις που αφορούν τον τομέα τους και λαμβάνουν έγκαιρα τα μέτρα τους.

Αφού λοιπόν η δαπάνη για την ΑΥΕ είναι ανελαστική, αυτό που απομένει είναι να γίνει οικονομικά πιο ανταποδοτική προς όφελος της αποτελεσματικότητας των λειτουργιών, της εύρυθμης παραγωγής, των ομαλών εργασιακών σχέσεων και της ποιοτικής εξυπηρέτησης πελατών. Δηλαδή, με το ίδιο κόστος να γίνουν περισσότερα. Για τον σκοπό αυτό, ορισμένα θέματα που θα πρέπει να εξετασθούν σε βάθος είναι τα εξής:

- Σε τι βαθμό η πρόληψη των κινδύνων αποτελεί προτεραιότητα όλων των βαθμίδων των στελεχών της διοίκησης και πώς αυτή αξιολογείται;
- Αξιολογείται ο βαθμός ασφαούς συμπεριφοράς του προσωπικού (behavioral safety);
- Υπάρχει σύστημα διαχείρισης ΑΥΕ (πχ OHSAS 18001:2007) με αποτελεσματικές διαδικασίες, στόχους και βασικούς δείκτες απόδοσης (KPI's);

Στην επίτευξη του σκοπού της οικονομικής ανταποδοτικότητας η συμβολή του συμβούλου ΑΥΕ είναι καθοριστική. Θα πρέπει να διαθέτει κύρος και αξιοπιστία, έναντι της διοίκησης, του προσωπικού και της επιθεώρησης εργασίας. Μια εσφαλμένη γνωμοδότηση, χειρισμός, παρατυπία ή αμέλεια (π.χ. μη τήρηση του προγράμματος επισκέψεων τεχνικού ασφάλειας) μπορεί να κοστίζει πολύ ακριβά.

Επίσης, θα πρέπει να διαθέτει την οργάνωση, υποδομή, λειτουργίες και δίκτυο συμβούλων ΑΥΕ που να εξασφαλίζουν μια ουσιαστική και αποδοτική συνεργασία.

Έχει επανειλημμένα συμβεί, η φαινομενικά οικονομικότερη επιλογή τελικά να στοιχίσει πολύ ακριβά, λόγω ατυχημάτων ή ζημιών από κινδύνους που δεν είχαν αξιολογηθεί από τον τεχνικό ασφαλείας, αμέλειας του ιατρού εργασίας να γνωμοδοτήσει για την καταλληλότητα εργαζόμενου σε συγκεκριμένη θέση εργασίας ή της ταλαιπωρίας της επιχείρησης με αλληπαλά αλληγές στους συμβούλους ΑΥΕ.

Συνοψίζοντας, η μέριμνα για τις συνθήκες ΑΥΕ είναι το καλύτερο μήνυμα που μπορεί να στείλει μια επιχείρηση στο προσωπικό της αλλά και στην αγορά σε περίοδο κρίσης.

Υπάρχουν μέτρα χαμηλού κόστους με υψηλή ανταποδοτικότητα που μπορεί να εφαρμόσει κάθε επιχείρηση. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η επιλογή του συμβούλου ΑΥΕ αποκτά κρίσιμη σημασία.

Ο Ηλίας Μπανούτσος είναι Εργονόμος Μηχανικός, Γενικός Διευθυντής στην ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ Α.Ε.